

Waar bevindt zich de poel des vuurs?

Geschreven door: **dr. Ernest L. Martin**, 1981

Bewerkt door: **David W. Sielaff**, 2010

De nieuwe informatie in dit artikel zal u misschien doen opkijken, maar het kan aangetoond worden vanuit de Bijbel en de geschiedenis dat de Poel van het Vuur vandaag de dag werkelijk op deze aarde bestaat! U zou er naartoe kunnen gaan, het zelf kunnen bekijken en weer naar huis kunnen gaan zonder dat uw haar verschroeid werd. Ongelofelijk? Helemaal niet! Dit is nu een artikel dat alle Bijbelstudenten zouden moeten lezen. Het is geen 'kwakzalverij' om de aandacht mee te trekken. Het is een serieuze studie met praktische informatie over dit intrigerende onderwerp.

Het Nieuwe Testament vermeldt het bestaan van een meer (poel) dat voorbestemd is tot de plaats van oordeel voor het Beest, de Valse Profeet, Satan (na het 1000-jarig Rijk) en slechte mensen. Het heet 'De Poel van Vuur' of, beter gezegd, 'De Poel van het Vuur.' Het is 'het Vuur' dat het meer uniek maakt en dat vuur is het oordeelsvuur! De brandstof die het vuur in dit meer voedt is zwavel.

Bestaat er vandaag een meer (poel) op aarde waarop de beschrijving van deze 'Poel van het Vuur' van toepassing is? Het antwoord is: 'Ja.' Dit meer bestaat in feite al minstens 4000 jaar. Mensen zijn er naartoe gereisd en hebben gezegd dat ze vuur gezien hebben en rookkolommen, die uit het midden omhoog stijgen. Dergelijke ooggetuigenverslagen werden al heel vroeg gedaan. Er zijn ook getuigenverslagen van de aanwezigheid van zwavelhoudende dampen die uit het meer komen. En één wetenschapper uit onze tijd heeft een kleurtoon van absint waargenomen (het alssem van Openbaring 8:11) die af en toe boven het meer zweeft.

Waar bevindt zich dit Bijbelse meer? Het is niet moeilijk om de verblijfplaats te ontdekken als je let op de identificerende factoren die verbonden zijn aan het meer. Laten we eens aandacht schenken aan deze punten:

1) Het **eerste** belangrijke punt van overweging is wat mensen waarnemen als 'een meer'. Het woordenboek definieert een meer als een ingedeukt deel van de aarde die een vloeistof bevat (meestal water). Het is altijd omringd door hoger gelegen grond en bij gewone meren vertegenwoordigt het het centrale deel van een afwateringsgebied waarin beken en/of rivieren stromen. Omdat de apostel Johannes in het boek Openbaring de algemene uitdrukking voor 'meer' gebruikte, kan het redelijkerwijs aangenomen worden dat hij een gewoon meer in gedachten had, hoewel hij zei dat het '**Het Meer van HET Vuur**' was!

2) Ten **tweede** was er bij dit speciale meer sprake van vuur en het vuur werd gevoed door zwavel. Die chemische stof moet hoe dan ook daar gevonden worden.

3) Ten **derde** vertelt Johannes ons dat het meer zal bestaan en *dat er vuur actief zal zijn*, voorafgaand aan het Duizendjarig Rijk (Openbaring 19:20). Dit betekent dat er voldoende bewijsmateriaal zal zijn voorafgaand aan de Tweede Komst van onze Heer naar deze aarde.

4) Ten **vierde** zullen het Beest en de Valse Profeet die tegen Christus vechten bij Zijn komst er in gegooid worden. Aangezien het in de Bijbel duidelijk gemaakt wordt dat de laatste gevechten, die aan het Duizendjarig Rijk vooraf gaan, zullen worden gestreden bij of rondom Jeruzalem, kan redelijkerwijs worden gesuggereerd dat het meer zich in diezelfde omgeving zou bevinden. Het is inderdaad duidelijk aangetoond dat de goddelozen zullen worden gepijnigd met vuur en zwavel

'... in de aanwezigheid van de heilige engelen en in de aanwezigheid van het Lam; en de rook van hun pijniging stijgt op in de eeuwen der eeuwen: en zij hebben geen rust, dag en nacht.'

- **Openbaring 14: 10-11**

Dit is een directe verwijzing naar Jesaja 34:8-10

'Want het is de dag van JHWH's wraak en het jaar van vergoeding voor de strijd van Zion. En de waterstromen [van Edom] zullen veranderd worden in pek en het stof in zwavel en het land [van Edom] zal brandende pek worden. Het zal niet gedoofd worden bij dag en bij nacht; de rook zal voor altijd [voor de duur van de eeuw] opstijgen: van generatie op generatie zal het braak liggen.'

- **Jesaja 34: 8-10**

Dit branden van Edom (een gebied dat grenst aan de zuidelijke en zuidoostelijke delen van de Dode Zee) doet zich voor wanneer **'Heel het sterrenleger aan de hemel zal vergaan en de hemelen zullen worden samengerold als een boekrol.'** (Jesaja 34: 4), precies zoals het boek Openbaring zegt dat er zal gebeuren bij de Tweede Komst van Christus (Openbaring 6:14). Deze regio van Edom zal beddingen hebben met stromende rivieren van vuur. Deze pek en zwavel zal in de Dode Zee stromen, net ten oosten van Jeruzalem gelegen. Aangezien het oordeel zo dicht bij Jeruzalem plaatsvindt, zou je kunnen aannemen dat 'De Poel van het Vuur' in de buurt moet zijn.

5) Er is ook een **vijfde** punt. Johannes zegt dat de factor van de dood met het meer verbonden is. De **'Poel van het Vuur... is de tweede dood'**. Dit is waar Hades (hel) en de dood in worden geworpen (Openbaring 20:14). Deze vermelding laat zien dat de **'Poel van het Vuur'** niet een symbool kan zijn van het gewone graf (Hades) want Hades wordt er in geworpen.

6) Ten **zesde** kan het meer niet Gehenna (een andere naam van 'hel' in de beide Statenvertalingen) zijn. Het gebied van Gehenna (soms Tophet genoemd) is een vallei die aan de zuidelijke rand van Jeruzalem ligt. Op geen enkele manier kan het Dal van Hinnom (Gehenna) als 'een meer' worden beschouwd.

Het is *evenmin* de 'bodemloze put' (Grieks: abyss=afgrond), want dat is een put *in de aarde* met een deur die door een sleutel geopend kan worden (Openbaring 9:1-2). Toegegeven, de beschrijving van de afgrond is figuurlijk, maar hij is nauwelijks geschikt om een deur en een sleutel te verbinden aan de ingang van 'een meer'!

7) Een laatste, **zevende** factor om te overwegen is het onderwijs van Johannes dat *deze Poel van het Vuur zal ophouden te bestaan na de periode van de Grote Witte Troon*. Want Johannes zegt: **'Want de eerste dingen** [inclusief de Poel van het Vuur] **zijn voorbijgegaan. Zie, Ik maak alle dingen NIEUW'** (Openbaring 21:4-5). Het gebied waarin dit meer zich bevindt zal op een dag worden hersteld en vernieuwd. Heel interessant dat er een aantal belangrijke geschriften is, die spreken van een prominent meer dat hersteld wordt.

Deze zeven factoren zijn op zichzelf niet voldoende om het meer te identificeren, maar ze geven ons een aantal uitstekende aanwijzingen die belangrijk worden als we kijken naar andere geschriften en een aantal historische indicaties.

Een Belangrijke Sleutel

Er is een eersteklas Nieuw Testamentische verwijzing die een heel eind komt in het oplossen van de identificatie van **'De Poel van het Vuur'**. Hij staat in het Boek van Judas. Deze Nieuw Testamentische schrijver was de broer van Jakobus en de halfbroer van onze Heer. Hij zei dat er in zijn tijd een VOORBEELD was van eeuwig vuur ['aionisch' vuur], dat een actieve en tegenwoordige getuige was van hoe het oordeel van God er in de toekomst uit zou zien. Dat voorbeeld was het geografische gebied waar de steden Sodom en Gomorra zich ooit bevond. Judas wees op de verwoeste toestand van dat gebied en ook op het vuur dat ter plekke nog brandde. Dat klopt; het gebied rond de oude steden Sodom en Gomorra kampte nog steeds met branden en rook in de tijd van Judas! Let goed op wat hij zei over de kwestie.

'Evenzo is het met Sodom en Gomorra, en de steden eromheen, die op dezelfde wijze als zij hoererij bedreven hebben en ander vlees achterna zijn gegaan. Zij liggen daar [tegenwoordige tijd] **als een waarschuwend voorbeeld, doordat zij de straf van het eeuwige** [aionische] **vuur ondergaan** [tegenwoordige tijd].'

- ***Judas, vers 7***

Als je goed naar dat vers kijkt, dan vertelt het ons heel veel over de omgeving van de Dode Zee zoals deze was in de tijd van Judas! Er waren toen actieve branden en rook in dat gebied. Strabo, geograaf uit de eerste eeuw, beschreef de buurt als **'een land van branden'. 1***

Een aantal van de branden werd gevoed door het weglekken van nafta (een oude naam voor aardolie), bitumen en andere gasvormige dampen.

Honderd jaar eerder dan Strabo, is er het verslag van een Joodse schrijver die het gebied van de Dode Zee beschreef.

'Wijsheid redde een man [Lot] van een vernietiging van de goddelozen en hij ontsnapte aan het vuur dat neerdaalde op de Vijf Steden, steden waarvan de verdorvenheid nog steeds wordt bevestigd door een ROKEND overblijfsel.'

- **Wijsheid van Salomo 10:7**

Deze historische verwijzing toont aan dat de Dode Zee regio toen, in die dagen, nog altijd rookte door ondergronds vuur. Diodorus Siculus, die ook in de eerste eeuw voor Christus leefde, zei: **'Het vuur dat onder de grond brandt en de stank maken de inwoners van het naburige land ziekelijk en verkorten hun levensverwachting aanmerkelijk'** (Boek 2.48.8).

Een paar jaar later, in de dagen van Christus' jeugd, getuigde de Joodse schrijver Philo van de branden en de rook die nog altijd opstegen.

'Het vuur van de bliksem is heel moeilijk te blussen en het kruipt verder, alles doordringend en smeulend achterlatend. En een zeer duidelijk bewijs hiervan is te vinden in wat GEZIEN WORDT TOT OP DE HUIDIGE DAG: want de rook die nog steeds wordt uitgestoten en de zwavel die mannen daar opgraven, zijn een bewijs van de rampspoed die het land trof.'

- **Over Abraham 1.140-141, vertaling van Yonge, 2***

Dit vuur en de rook werden ook gezien, opstijgend vanuit het midden van de Dode Zee. De geograaf Strabo noemde de Dode Zee een "meer" (net als Josephus, de vroege Joodse historicus, **3***), en beschreef de vurige kenmerken die kwamen uit het midden. Strabo schreef:

'In het midden van het meer is de bron van het vuur en ook zijn er grote hoeveelheden van asfalt in het midden. Het tijdstip van de uitbarstingen is onzeker, omdat de bewegingen van het vuur geen regelmaat hebben, net zoals van vele andere gassen.'

- **De geografie van Strabo, Boek XVI, hoofdstuk 2, paragraaf 44, 4 ***

Strabo vervolgt:

'Tegelijk met het asfalt stijgen er veel roet, rook en onzichtbare [gassen] op, waardoor messing, zilver en alles wat glanst, zelfs goud, worden aangetast.'

- ***De geografie van Strabo, Boek XVI, hoofdstuk 2, paragraaf 42***

Rond het gebied waren **'druppels pek gedistilleerd uit de rotsen [petroleum] en kokende stromen.'**

'Het meer werd gevormd door aardbevingen en kokende uitbarstingen VAN VUUR en warm water, doordrenkt met bitumen en zwavel.'

- ***De geografie van Strabo, Boek XVI, hoofdstuk 2, paragraaf 44***

Het is interessant om op te merken dat de uitbarstingen van vuur, rook en asfalt niet continu zijn. Alleen op onregelmatige tijden deden dergelijke verschijnselen zich voor, maar het kwam vaak genoeg voor, waardoor ooggetuigen rond de tijd van Christus en de apostelen het een meer (poel) van vuur en rook noemden. In feite wordt ons verteld door Henry Maundrell (een Engelse reiziger naar Palestina in 1697 n.Chr.) dat het merendeel van de kaartenmakers voor de 17^e eeuw **'rook opgaand boven het oppervlak van het water'** aangeven. **5*** Echter toen Maundrell het gebied bezocht, werd er door hem geen rook gezien. Maar de ontdekkingsreiziger Volney in 1787 n.Chr. werd verteld dat er af en toe rook kon worden waargenomen uit de Dode Zee.

'Het zuiden van Syrië, dat wil zeggen, de holte waardoor de Jordaan stroomt, is een land van vulkanen [vulkanische activiteit]: de bitumieuze en zwavelachtige bronnen van het Asphaltis meer [de Dode Zee], de lava, de puimstenen op de oevers en de warme baden van Tiberius, tonen dat deze vallei de zetel is van ondergronds vuur, dat nog niet uitgedoofd is. Rookwolken worden vaak waargenomen, komend van het meer en er worden nieuwe spleten gevormd op de oever.'

- ***Volney, Travels, vol. 1, p. 281-282***

Volney was een zeer scherpzinnige observator en hij vroeg gewoonlijk aan de inwoners informatie over de eigenschappen van het land dat hij bezocht. Het lijkt er dus op dat er tot in de 18e eeuw nog enkele zeldzame uitbarstingen waren van rook en vuur uit het midden van het meer. Er zijn sindsdien geen actuele berichten voor zover ik weet. Het is echter waar, dat na grote aardbevingen, een groot deel van het asfalt op de bodem van het meer is gebroken en omhoog is gekomen naar de oppervlakte.

Het meer zelf is ogenschijnlijk nogal stil in vergelijking met voorheen beschreven activiteiten in de tijd van Christus.

Het eerste wetenschappelijke onderzoek naar de Dode Zee door Lynch in 1848 meldde **'een sterke geur van zwavelwaterstof'**, een **'stinkende zwavelachtige geur in de nacht'**, **'de noordenwind was nogal fris en vergezeld van een geur van zwavel'** (*Journal of R. Soc.* vol. XVIII, blz. 127). Dit beschrijft een aantal van de elementen, omvattende **'De poel van het vuur en de zwavel'** in het boek Openbaring, maar natuurlijk werd er geen feitelijke rook gezien door Lynch. Hij deed echter bij een andere gelegenheid verslag van een vreemd fenomeen dat zich voordeed. Eén keer 'leek' er rook uit het midden te komen, hoewel Lynch dit toeschreef aan een illusie.

'Op een gegeven moment vandaag ging er van zee een eigenaardige somberheid uit. ... De grote verdamping was omhuld in een dunne, transparante damp en zijn paarse tint contrasteerde vreemd met de buitengewone kleur van de zee daar onder, en, daar waar ze verderop vermengd werden, gaf het de schijn van rook van brandende zwavel. Het leek een grote ketel met metaal, gesmolten maar onbeweeglijk. In de namiddag van dezelfde dag leek het op gesmolten lood. 's Nachts had het de exacte kleur van absint [of alsem].'

- *Journal of Royal Society, ibid. p. 276, 324*

In het boek Openbaring wordt absint 'Alsem' genoemd (Openbaring 8:11) dat het water bitter maakt. Wat de ontdekkingsreiziger Lynch heeft waargenomen is interessant. Het tafereel gaf de indruk van rook van brandende zwavel die opsteeg boven het oppervlak van de Dode Zee, terwijl delen van het meer het uiterlijk kregen van een enorme ketel met gesmolten lood. Is deze denkbeeldige gebeurtenis die door Lynch werd gezien datgene waar men het in vroeger dagen over had? Misschien... voor een deel! Maar er zijn gewoon te veel aanwijzingen van bevoegde waarnemers uit het verleden om alle ooggetuigenverslagen af te doen als denkbeeldig. Inderdaad, het meer barstte in het verleden alleen uit op bepaalde tijden in zijn vurige hoedanigheid. En in de afgelopen 200 jaar (en misschien wel langer) was het meer relatief rustig.

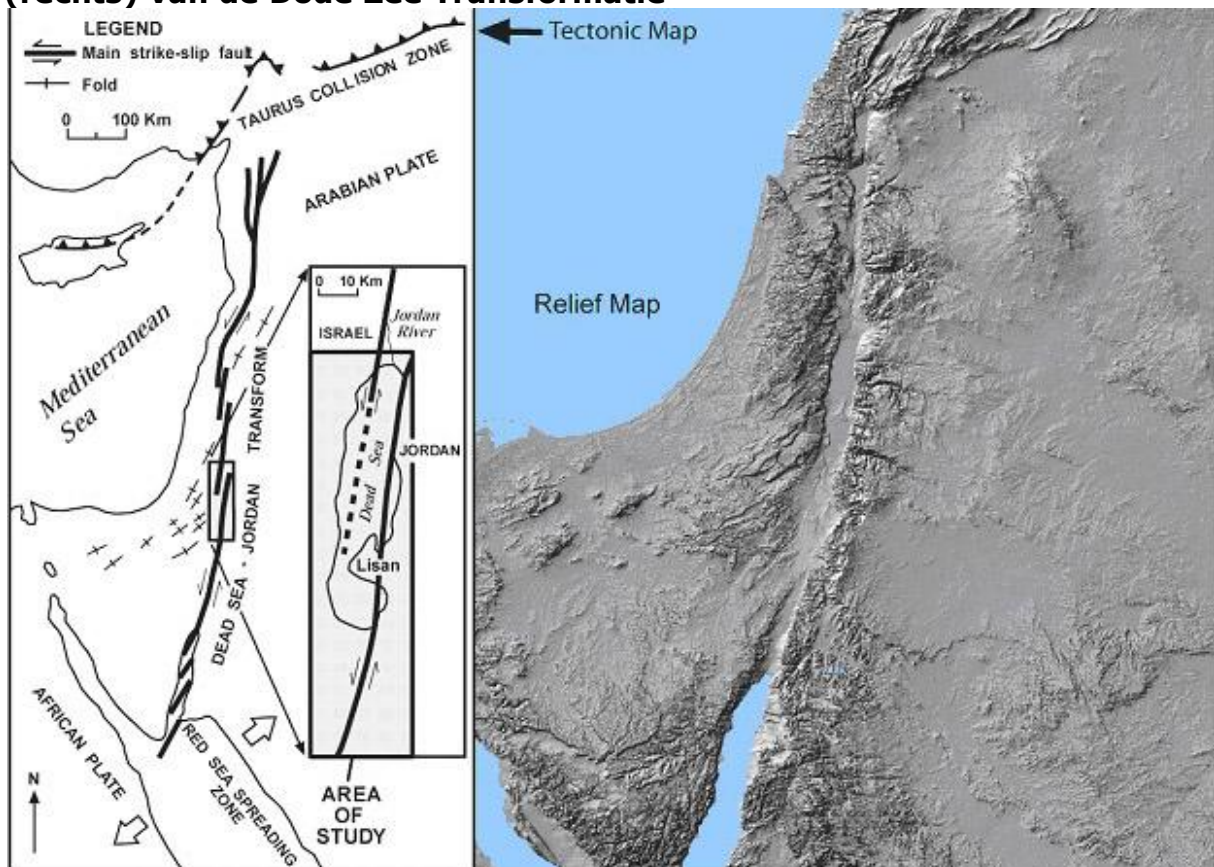
De profetieën, echter, suggereren (en we zullen daar later in dit artikel op terugkomen) dat het meer en de omliggende gebieden zijn voorbestemd voor een nieuwe en gewelddadiger uitbarsting van zwavelhoudende branden en rook en dat **'De Poel van het Vuur'**, genoemd in het boek Openbaring zeer actief zal zijn op het moment van de wederkomst van Christus naar deze aarde. Een dergelijke mogelijkheid zou voor niemand in deze moderne tijd een verrassing moeten zijn, want we zijn allemaal getuige geweest van de uitbarsting van Mount St. Helens in de staat Washington in 1980. Het Dode Zee gebied is zich misschien wel aan het voorbereiden voor een vernieuwing van zijn vurige activiteit. We hebben nog een paar jaar voor de boeg voordat dit zal gebeuren. In feite, *zal het gebeuren op een exacte tijd* in de profetische geschiedenis.

'DE POEL VAN HET VUUR' IS DE DODE ZEE!

We zullen nu Bijbels bewijs tonen dat de Dode Zee de voorspelde '**Poel van het Vuur**' is. Laten we in gedachten nemen dat Judas zei dat het gebied van Sodom en Gomorra een hedendaags voorbeeld was (in de tijd van Judas) van het eeuwige (aionische) vuur dat God ontworpen heeft voor het straffen van de goddelozen (Judas, vers 7). De Bijbel vertelt ons dat de steden waarvan Judas sprak nu *onder* de Dode Zee liggen. De voormalige vallei van Siddim waarin Sodom en Gomorra lagen '**is de zoute zee**' (Genesis 14:3).

Deze steden werden geplaatst in de noordelijke delen van wat nu de Dode Zee is. Ze waren niet in het zuidelijke deel van het meer! Dit wordt duidelijk gemaakt in de Bijbelse openbaring. Abraham en Lot keken over Sodom en Gomorra uit van de kant van Bethel dat ongeveer 16 km ten noorden van Jeruzalem ligt. Op geen enkele manier zou het voor Abraham en Lot mogelijk zijn geweest om vanuit Bethel het zuidelijke deel van het meer te kunnen zien (Genesis 13:10). De Bijbel, aan de andere kant, vermeldt duidelijk dat deze twee steden ten 'oosten' van Bethel lagen (Genesis 13:11), niet ten zuidoosten!

Tektonische elementen (links) en schaduw reliëf van de topografie (rechts) van de Dode Zee Transformatie

Zelfs in de Bijbelse beschrijving van de vier noordelijke koningen die Sodom en Gomorra aanvallen, zien we hen de Vallei van Siddim *in het oosten* omcirkelen en dan het zuiden en ten slotte Hazezon-tamar Engedi aanvallen [nu halverwege de westelijke kant van de Dode Zee] voordat ze in aanraking komen met de koning van Sodom (Genesis 14:7-8). Ook dit laat zien dat Sodom en Gomorra in de noordelijke regio's van de Dode Zee lagen. Er wordt ons ook verteld dat de wildernis van Zeboim (een buurstad van Sodom) direct ten oosten lag van Bethboor en Bethel (1Samuël 13:18). Ook dit voert ons van Bethel in oostelijke richting naar Jericho. Nogmaals, dit leidt ons naar het noordelijke deel rond de Dode Zee, niet het zuidelijke deel.

De noordelijke helft van het meer is het diepste deel. Het oppervlak is ongeveer 390 meter onder het normale zeeniveau en peilingen die in het noordelijke deel zijn gemaakt tonen aan dat het nog eens 390 meter is tot op de bodem. Het is echt het laagste gebied op aarde onder het normale zeeniveau.

De Dode Zee is een onderdeel van wat wordt genoemd de Jordaan kloof, een grote deuk (of breuklijn) in de aarde, die begint ten noorden van de berg Hermon en zijn weg vervolgt naar het zuiden met de rivier de Jordaan, het Meer van Galilea en de Dode Zee in de lagere regionen. De kloof gaat verder zuidwaarts naar de Golf van Aqaba, de Rode Zee, dan Afrika binnen en eindigt dichtbij de bron van de Nijl. Het is de langste breuklijn op aarde die ons bekend is. Op satellietbeelden is hij een opvallende verschijning op het aardoppervlak, goed onderscheiden van de andere landformaties.

De Kloof van de Jordaan het Voorbeeld van Straf

Er is een reden waarom Judas zijn voorbeeld van toekomstig oordeel toespitste op het oude gebied van Sodom en Gomorra. Voor hem was de Dode Zee (met haar zwavelhoudende rook en vurige kenmerken) het, door God gegeven, perfecte voorbeeld voor Zijn wraak op boosaardige engelen en slechte mensen. Hij kon simpelweg wijzen op de smeulende ketel van de Dode Zee en de opstandige mensen vertellen dat ze uiteindelijk de verwoesting van die Poel van Vuur zouden ervaren wanneer hij zou uitbarsten in een laatste en catastrofale eruptie aan het einde van de eeuw [de aïoon]. Judas zou ook kunnen verwijzen naar historische voorbeelden om zijn profetische geloof te onderbouwen. Zijn prototypes van straf werden opgenomen in het boek Genesis! In feite ging Judas' verwijzing naar oordeel terug naar de periode *voor* de zondvloed van Noach. Henoeh, de overgrootvader van Noach, was een profeet die zelfs de tweede komst van Christus voorspelde (Judas vers 14). Hij was ook een profeet die vele waarschuwingen voor oordeel gaf. Hij heeft zelfs het exacte jaar van de zondvloed voorspeld. De zoon van Henoeh was Methusalem. De namen van de mensen hadden vaak profetische betekenis in de oudheid. De naam Methusalem, opgesplitst in onderdelen betekende "Sterven-Zal-Zenden."

Philo, de Joodse filosoof in de vroege periode van Christus' leven, erkent dat dit de betekenis van zijn naam was (*Posterity of Cain* 1.44 en 1.73). Deze naam was een profetie van Henoeh over het komende oordeel over de wereld van voor de zondvloed. Het betekende eigenlijk dat wanneer deze zoon van Henoeh zou sterven, "**Hij** [de zondvloed] **zou worden gezonden.**" En, verbazingwekkend genoeg, de zondvloed van Noach begon in het jaar dat Methusalem stierf. De profetie kwam uit! Methusalem stierf niet *in de zondvloed*; hij stierf maar een paar dagen of een week *daarvoor!* De reden waarom Methusalem de oudste man werd die ooit heeft geleefd (969 jaar) was om te laten zien dat God de mensen heel lang de tijd geeft om zich te bekeren van het kwaad voordat Hij elk geprofeteerd oordeel zal uitvoeren!

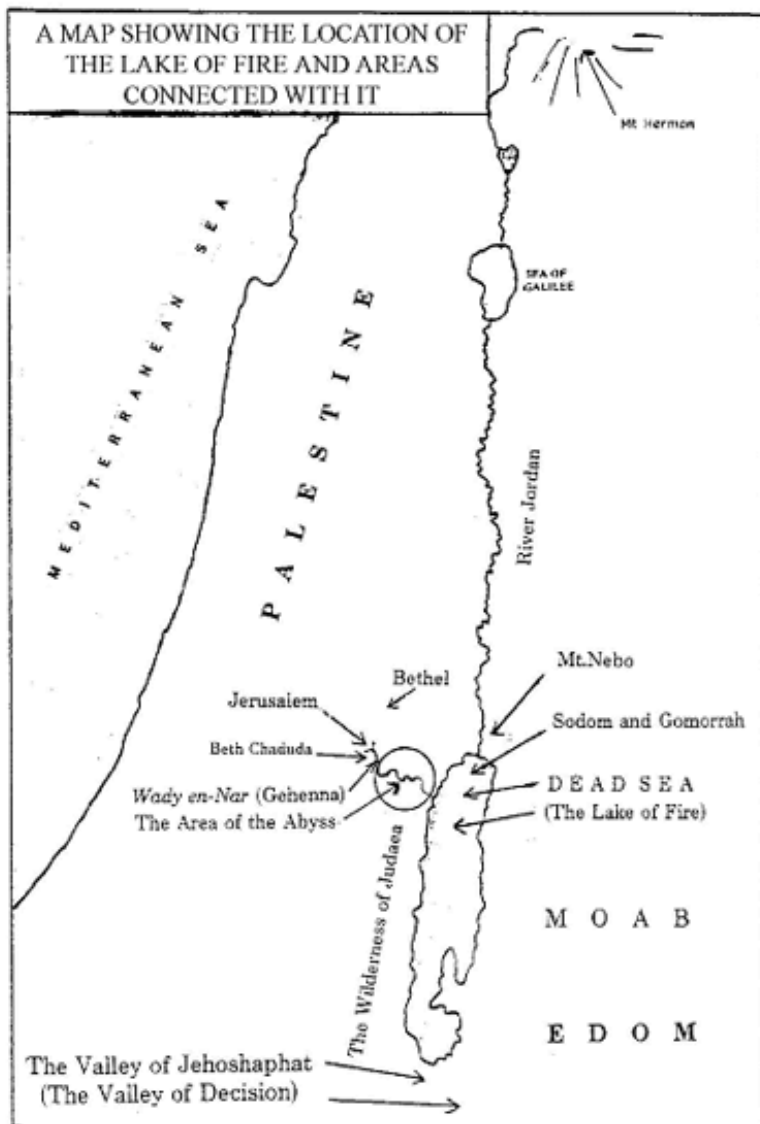
Alles goed en wel, maar wat heeft dit te maken met het oordeel over Sodom en Gomorra, dat een voorbeeld was van de eindtijd wraak van God? Heel veel. Let goed op het feit dat Noach (de man die door de vloed heen werd gered) de TIENDE GENERATIE van de mensheid was (Genesis, hoofdstuk 5 en 1Kronieken 1:1-4). God gaf de pré-zondvloed wereld precies tien generaties voordat het oordeel kwam.

Het feit dat de zondvloed plaatsvond in de tiende generatie sinds de schepping, was belangrijk voor vroege Bijbelse uitleggers. Dit omdat Henoeh, volgens Judas, ook profeteerde over het tweede oordeel dat op aarde plaats zou vinden als de Heer zou verschijnen uit de hemel met tienduizenden van Zijn heiligen (Judas, vers 14-16). Dit bijzondere oordeel zou met vuur gepaard gaan, niet met water! Bovendien beloofde God dat er geen universele straf meer zou komen door middel van water (Genesis 8:21-22). Wanneer men latere profetieën in de Bijbel vergelijkt, dan zou het volgende gericht op aarde komen in de vorm van vuur en zwavel. In de oudheid werd het populair om geschiedenis en profetie te zien als iets dat zich in een cyclus voordoet (Prediker 1:9). Zaken herhaalden zich vaak! Merk op dat Noach de tiende generatie van de mensheid was: 1) Adam, 2) Seth, 3) Enos, 4) Kenan, 5) Mahalaleël, 6) Jered, 7) Henoeh, 8) Methusalem, 9) Lamech en tenslotte 10) Noach, in wiens tijd de zondvloed de wereld vernietigde!

Let nu op de generatie die Noach opvolgt na de zondvloed. Dat waren 1) Sem, daarna 2) Arpachsad, 3) Selah, 4) Heber, 5) Péleg, 6) Rehu, 7) Serug, 8) Nahor, 9) Terah, 10) Abram. De tiende generatie sinds de vernietiging door water in de dagen van Noach was Abra(ha)m. Met Noach begon God een nieuwe schepping op fysieke wijze, maar met Abraham (ook de tiende generatie), begon God een nieuwe geestelijke schepping. Maar Hij deed ook iets anders. Een ander oordeel tegen rebellie en zonde vond plaats in die tiende generatie, net zoals dat gebeurde in Noachs tiende generatie. God bracht niet de latere vernietiging door water, maar het moest door VUUR gebeuren! Dit was het moment waarop vuur en zwavel vielen op Sodom, Gomorra en de vallei van Siddim. Zo grondig was de verwoesting, dat de volledige Jordaanvallei er uit zag alsof de hele wereld verbrandde.

Die mening werd geuit door de dochters van Lot. '**Er is geen mens** [overgebleven] **in de aarde,**' was hun evaluatie (Genesis 19:31). Ze dachten dat de wereld aan haar eind was gekomen door het vuur en de zwavel. Immers, het was de tiende generatie sinds Noach! Wat een verrassing voor hen toen ze ontdekten dat alleen de vallei van de Jordaan kloof was vernietigd.

De verwoesting was echter zo groot, dat hij het voorbeeld werd van het toekomstige oordeel dat God zal laten neerdalen op opstandige mensen aan het eind van het tijdperk.

Om mensen voor dit toekomstige oordeel te waarschuwen, zag Judas de Jordaanvallei als een eigentijds voorbeeld van een uitbarsting van periodieke vlammen van zwavelhoudende oorsprong, met kolommen van rook uit het land en het meer. Het was nog een andere vermaning voor wat er zou gebeuren aan het einde van het tijdperk, alleen deze keer met nog meer intensiteit. Dit is de reden waarom Judas het voorbeeld van Gods toekomstige oordeel rechtstreeks heeft geplaatst in de vallei van de Jordaanvallei uit zijn tijd, precies in het gebied van de Dode Zee. De Dode Zee was ooit **'De Poel van het Vuur,'** en zij is voorbestemd om diezelfde 'Poel van het Vuur' te worden op het moment van de wederkomst van Christus.

Nog meer getuigenis

We moeten even kort stilstaan bij de gelijkenis van Christus over Lazarus en de Rijke Man (Lucas 16:19-31). De plaats van dat verhaal is precies in het gebied van de Jordaanvallei en de noordelijke regio van de Dode Zee. Hier bevond zich de Rijke Man na de dood in de plaats van het vuur. Hij keek en zag Lazarus in de schoot van Abraham.

Tussen Abraham en de Rijke Man was een **'onoverkomelijke kloof'** (Lucas 16:26). De grote kloof is duidelijk de vallei van de Jordaanvallei. De Rijke Man bevond zich ten oosten van de rivier de Jordaan en Lazarus en Abraham waren ten westen daarvan. De laatste twee waren erfgenamen van het land Palestina, dat aan Abraham gegeven was, maar de Rijke Man (Juda) werd niet toegelaten.

Hij moest in de regio van de branden blijven! Dat gebied was net ten oosten van de Jordaan, ten noorden van de Dode Zee, maar in een gebied van voortdurende en niet aflatende vlammen.

De betekenis van de gelijkenis (en het was een gelijkenis, niet een feitelijke gebeurtenis) was om aan te tonen dat de regio van de **'grote kloof'** een plaats van straf was. Het was op dezelfde plek waar Judas het voorbeeld van eeuwig [aionisch] vuur plaatste om de goddelozen in de toekomst te beproeven (Judas vers 7). **6***

Het Dal van Hinnom

Met de informatie dat de grote breuklijn van de Jordaankloof (met de rokende Dode Zee in het midden) de plaats van straf is voor de goddelozen, kunnen we nu de positie van Gehenna, het Dal van Hinnom, in dit schema van toekomstige straf veel beter begrijpen. Onze Heer heeft Gehenna vaak genoemd als een plaats van vurig oordeel (Mattheüs 5:22, 29-30, 10:28; Marcus 9:47; Lucas 12:5, etc.). Deze bijzondere vallei bevond zich buiten de zuidelijke muren van Jeruzalem. Het was een plek waar de vuren aan de heidense god Moloch werden geheiligd (Jeremia 32:35, Ezechiël 20:31). Het werd ook wel Tophet genoemd.

'Want de verbrandingsplaats is al eerder gereedgemaakt, ook voor de koning [de boze koning] is hij in gereedheid gebracht. Hij heeft hem diep gemaakt en wijd. Voor zijn brandstapel is er vuur en hout in overvloed. De adem van JHWH zal hem aansteken als een zwavelstroom.'

• ***Jesaja 30:33***

Het is de gevangenis waar een aantal 'hooggeplaatsten' (engelen) en de koningen op aarde zullen worden vastgehouden. Binnen het traject van zijn grenzen is een zeer diepe put (een bodemloze put) de plaats van insluiting voor de boze engelen en tenslotte voor Satan tijdens het Duizendjarig Rijk (Openbaring 20:1-3). We zullen zo meteen zien dat aanwijzingen aantonen dat deze gevangenisput (de afgrond) geassocieerd wordt met het Dal van Hinnom (Tophet).

Het Dal van Hinnom begon te Jeruzalem en voerde in rap tempo naar het oosten tot hij uitmondde in de noordelijke delen van de Dode Zee. De waterloop staat tot op heden bekend als de Wady (de bedding) van VUUR! Dit Dal van Hinnom (de Gehenna van de Schrift) was ongeveer 24 km lang. Hij daalde af in de Dode Zee (De Poel van het Vuur). Dit betekent dat Gehenna en **'De Poel van het Vuur'** op bijzondere wijze verbonden waren.

De ceremonie van de zondebok (Azazel) op de Grote Verzoendag was onderdeel van dit typische verhaal (Leviticus, hoofdstuk 16). Twee bokken werden geselecteerd. Eén daarvan was bestemd om te worden geofferd in Jeruzalem, terwijl de andere door een uitverkoren man naar de woestijn ten oosten van Jeruzalem gebracht moest worden.

Inderdaad, de zondebok moest meegenomen worden door het Dal van Hinnom naar een plaats ongeveer 5 km ten oosten en ten zuiden van Jeruzalem, genaamd Beth Chaduda, waar de bok over een zeer diepe klip (zoals een afgrond) ging, zodat hij nooit meer in contact zou komen met de beschaving (Yoma 67b, Targum Jonathan Pseudo 14:10 en Targum Onkelos Leviticus 14:10).

Dit deel van de woestijn was de plek waar de demonen werden verondersteld te zijn. Het was in de buurt van dit gebied dat Christus beproefd werd door de duivel (Mattheüs 4:1-11). De plaats was onderdeel van het drainagesysteem van de Wady en-Nar, de verlenging van Gehenna, de bedding van Vuur! Vanuit dit gebied voerde **'de vallei van vuur'** (Gehenna) direct naar het oosten in de Dode Zee (**'De Poel van het Vuur'**). In deze regio tussen Beth Chaduda en de Dode Zee bevond zich de afgrond die wordt genoemd in het boek Openbaring. Het zal een plaats van *tijdelijke* opsluiting worden van Satan en zijn engelmachten tijdens het Duizendjarig Rijk.

"En ik zag een engel neerdalen uit de hemel met de sleutel van de afgrond en een grote ketting in zijn hand. En hij greep de draak [net zoals de 'uitverkoren man' uit Leviticus 16:21 met de zondebok], de oude slang, dat is de duivel en de satan, en bond hem voor duizend jaar, en wierp hem in de afgrond, en sloot hem daarin op [weg van de mensheid en de beschaving] en verzegelde die boven hem, opdat hij de volken niet meer zou misleiden, totdat de duizend jaar tot een einde gekomen zouden zijn. En daarna moet hij een korte tijd worden losgelaten."

- **Openbaring 20:1-3**

De plaats waar de bok Azazel (de zondebok) mee naartoe werd genomen in het ritueel van de Grote Verzoendag is de plek waar Satan zal worden bewaard tijdens het Duizendjarig Rijk. Nogmaals, het is ook de plek in de woestijn waar Christus Satan weerstond tijdens Zijn veertig dagen van verleiding. Alles past perfect in dit profetische scenario.

Het gebied van de zondebok

Niemand kan de typische leer over Gehenna, de afgrond (bodemloze put) en de Poel van het Vuur goed begrijpen, zonder te beseffen hoe het gebied er uit ziet waar de zondebok naartoe werd gebracht. De geografische naam van de regio is de woestijn van Judea. Het is één van de unieke gebieden op aarde. Deze volslagen wildernis is een woestijn van de ergste soort en toch was het direct om de hoek van het land **'van olierijke olijfbomen en honing; een land waarin u zonder schaarste brood zult eten, waarin het u aan niets ontbreken zal'** (Deuteronomium 8:8-9). De marge tussen 'paradijs' en 'volslagen verwoesting' is vaak niet meer dan drie, vier of vijf km. Mensen die naar het gebied reizen zijn verbaasd over het plotselinge contrast.

George Adam Smith, die het klassieke boek *The Historical Geography of the Holy Land* schreef, gaf enkele grafische beschrijvingen van deze woestijnen ten oosten van Jeruzalem.

Hoewel ik het zelf vele malen heb gezien, kunnen de woorden van een professionele geograaf niet overtroffen worden. Let op wat professor Smith te zeggen had over dit land van de zondebok:

- **“De wildernis van Judea. In het Oude Testament wordt dit land de Jeshinion genoemd, een woord dat verwoesting betekent”** (p. 312).
- **“Het is één van de droogste en meest vergiftigde gebieden op onze planeet”** (p. 269).
- **“Als je die vierentwintig km van chaos [ten oosten van Jeruzalem] afdalt naar een gedeelte van de Dode Zee, begin je de invloed van de woestijn op joodse verbeelding en literatuur te begrijpen. Het gaf de oude bewoners van Judea... het gevoel te leven naast onheil; het gevoel van hoe smal de grens is tussen leven en dood, het ontzag voor de kracht van God, die aan elkaar grenzende gebieden zo tegenovergesteld van karakter kan maken”** (p.314).
- **“Als u over deze heuvels gaat kunt u urenlang geen enkel gevoel hebben van een teken van leven, met uitzondering van de schorpioenen en adders die u doen opschrikken, in de verte een paar wilde geiten en gazellen en 's nachts het gehuil van de jakhals en de hyena's”** (p. 317).
- Van **'het hart van het land'** in de buurt van Jeruzalem, draagt de wildernis van Judea **'het geweld en de verwoesting'** regelrecht naar de Dode Zee vallei (p. 313-314).

Er is nauwelijks een gebied op het oppervlak van deze aarde dat nog onheilspellender en grimmiger is! Wat zo opvalt is het contrast. Een mooi en goed bewaard land aan de westkant en de toppen van het Heilige Land, dat vervolgens zo snel en abrupt wijzigt in de grondige verwoesting van het 'Land van de zondebok,' het gebied dat doorkruist wordt door Gehenna (de bedding van het Vuur), de locatie van de afgrond (bodemloze put) en reikt tot aan de Dode Zee (**'De Poel van het Vuur'**).

Dit is nu de streek waar Christus veertig dagen met Satan streed en won! Maar dit is ook de plaats (het gebied van de zondebok) waar Satan voor 1000 jaar gebonden zal worden (Openbaring 20:1-3). Er is geen akeliger gebied denkbaar voor gevangenschap. Dit is de streek van de afgrond (de bodemloze put) uit het boek Openbaring.

De afgrond waarin Satan is opgesloten is niet de Poel van het Vuur! Hij wordt slechts in de afgrond geplaatst voor 1000 jaar. Pas na het Duizendjarig Rijk wordt Satan geworpen in de Poel die brandt van Vuur en Zwavel (Openbaring 20:10). Satan zal worden bewaard in een diepe put (een gevangenis) ten oosten van Jeruzalem tussen Beth Chaduda en de Dode Zee, binnen het gebied van de Vallei van Vuur, de oostelijke delen van Gehenna.

Vermelding in het Boek van Henoch

In een boek dat ongeveer 100 jaar voor de geboorte van Christus geschreven werd en toegeschreven wordt aan Henoch, krijgen we meer informatie over deze zaken, zoals die werden verstaan door joodse mensen uit die tijd. Dit Boek van Henoch is geen canonic boek van de Bijbel, maar er wordt naar verwezen door Judas in de verzen 14-15 van zijn brief. Het beschrijft een grote hoeveelheid informatie die zeer verenigbaar is met onderwijs dat gevonden wordt in het boek Openbaring. Het Boek van Henoch geeft veel specifiek onderwijs over Gehenna, de Afgrond en de Poel van het Vuur, zoals dit werd geloofd in vele Joodse kringen in de tijd van Christus.

In dit boek zou de Henoch van weleer in een visioen hebben gezien op welke wijze God zou oordelen over kwade engelen en slechte mensen. In Henoch 54:1 ziet hij **'een diepe vallei met brandend vuur.'** Dit is de bedding van Gehenna zoals die Jeruzalem verlaat bij zijn reis naar het oosten naar de woestijn van Judea en de Dode Zee. Zodra iemand afdaalt via die bedding komt hij dichterbij de wildernis. Hij komt dan in contact met de koningen en machtigen genoemd in Jesaja 24:21-22. Dit is de plaats van de put (of de afgrond). Het beantwoordt aan de Beth Chaduda regio waar de zondebok (de Azazel) in een afgrond wordt geworpen, in een diepe, steile kloof. Het Boek van Henoch zegt dat dit de plek is waar **'ijzeren kettingen worden gelegd op degenen die neerdalen in zijn schoot.'** De schoot van de afgrond is de plaats (of plaatsen) waar de kwade engelen tijdelijk worden beperkt.

- **'Deze worden voorbereid voor de legerschaar van Azazel, zodat ze hen kunnen meenemen en in de afgrond [de bodemloze put] van volledige veroordeling werpen'**(Henoch 54:5).
- **'En God zal die engelen gevangen zetten, die ongerechtigheid hebben getoond in die brandende vallei [de oostelijke delen van Gehenna, de Wady en-Nar] in de bergen van Israël'** (Henoch 67:4).

Dit was nu de plaats waar de zondebok (de Azazel bok) mee naartoe genomen werd in het ritueel van de Grote Verzoendag. Zoals eerder gezegd, dit was in een gebied beneden de Wady en-Nar, ten oosten van Beth Chaduda (ook wel gespeld als Hadudo), ongeveer vijf km ten oosten van Jeruzalem (zie Misjna, Yoma, 6.5). **7*** Het Boek van Henoch vertelt verder dat het dezelfde plaats is waar een **'ster uit de hemel was gevallen... in de afgrond: die afgrond nu [de bodemloze put] was smal en diep en verschrikkelijk en donker'** (Henoch 88:1-2).

De apostel Johannes in het boek Openbaring sprak van dezelfde plaats.

'Ik zag een ster uit de hemel vallen in de aarde: en hem werd de sleutel gegeven van de bodemloze put [de afgrond]. En hij opende de bodemloze put; en er steeg rook op uit de put, zoals de rook van een grote oven.'

- **Openbaring 9:1-2**

Het boek van Henoch zei ook dat de aartsengelen van God Azazel (de zondebok) zullen grijpen met zijn engelen **'en hen zullen werpen in de brandende oven'** (Henoch 54:6).

Een Tijdelijke, Geen Definitieve Gevangenis

Het Boek van Henoch (net als het boek Openbaring) erkent de afgrond als slechts een plaats van tijdelijke straf. Professor R.H. Charles, die het Boek van Henoch vertaalde, zei dat deze **'gevangenis de brandende vallei is (Gehenna)... en dit is de tijdelijke gevangenis, niet de definitieve'**. 8* De apostel Johannes zei in het boek Openbaring hetzelfde. Satan zal voor 1000 jaar in de afgrond worden geplaatst. Hij wordt pas in de Poel van het Vuur geplaatst (een ander gebied dan de afgrond) *nadat* het Duizendjarig Rijk voorbij is (Openbaring 20:1-10).

Zoals eerder gezegd, de karakteristieke locatie van deze afgrond is daar waar de zondebok naartoe werd gebracht, een paar km ten oosten van Jeruzalem, naar beneden in de Vallei van Vuur (het oostelijke verlengstuk van Gehenna). Deze afgrond was vermoedelijk op de één of andere manier verbonden met de laagste wateren **'onder de aarde'** en soms werden die wateren ervaren als warm en kokend. Dit is waar engelen en Satan zullen worden vastgehouden. Dat zijn degenen waarnaar de apostel Paulus verwijst, toen hij sprak over hen die **'onder de aarde'** zijn in Filippenzen 2:10. De apostel Petrus zei dat sommige engelen daar al waren geplaatst in de dagen van de zondvloed (1Petrus 3:19-20). Christus ging zelfs naar deze engelen om te prediken in die gevangenis uit Noachs tijd.

Maar zoals eerder al gezegd, *deze afgrond is niet de definitieve plaats van straf* voor de opstandigen. Die uiteindelijke plaats is 'De Poel van het Vuur.' Deze 'poel' is verderop gelegen, de berg afdalend van de afgrond net ten oosten van Beth Chaduda. Hij daalt verder af naar de laagst bewoonbare plek op deze aarde, dat is de Dode Zee (de Poel van het Vuur). Het Boek van Henoch noemt dit gebied de **'vallei van de engelen die de mensheid misleidden, die branden onder dat land'** (Henoch 67:7). Dit is een verwijzing naar de Vallei van de Jordaankloof, waar de Dode Zee zich bevindt.

Dit was het gebied dat Judas noemde, voorgesteld als een voorbeeld van eeuwig [aionisch] vuur (Judas vers 7). De diepten van Tartarus (waar kwade engelen werden bewaard) waren op één of andere manier verbonden met deze uiteindelijke wateren van oordeel. In deze diepten zullen vloeien **'stromen van vuur,'** aldus het Boek van Henoch (67:7). 9*

Opmerkelijk genoeg is er een profetie over de toekomst (verbonden met de wederkomst van Christus) die zegt dat alle beddingen van het land van Edom, gelegen in het zuidoosten van het stroomgebied van de Dode Zee, gevuld zullen worden met vuur en brandende pek.

'Want het zal zijn de dag van de wraak van JHWH, het jaar van de afrekening om de rechtszaak van Sion. Zijn beken zullen veranderd worden in pek, en zijn stof in zwavel; ja, zijn land [Edom] zal worden tot brandend pek. 's Nachts en ook overdag zal het niet gelust worden, voor eeuwig [voor de duur van de olam (Grieks:aioon)] zal zijn rook opstijgen. Van generatie op generatie zal het verwoest blijven.'

- **Jesaja 34:8-10**

Dit gebeurt op het exacte moment dat de hemelen zullen worden samengerold als een boekrol (Jesaja 34:4) en dit is direct geciteerd in het boek Openbaring als een tijd verbonden met de wederkomst van Christus (Openbaring 6:14).

Dit zijn de verschillende stromen van Edom, die zullen uitmonden in de Dode Zee. De stromen zullen een deel van het Dal van Josafat doorkruisen, in Joël 3:12-14 het Dal van de Beslissing genoemd. Dit gebied van het zuidelijke deel van de Dode Zee zal de locatie zijn van de grootste militaire actie in de geschiedenis. De volken van de wereld zullen zich verzamelen bij Armageddon en optrekken naar Jeruzalem en naar dit Dal van de Beslissing aan de zuidkant van de Dode Zee om met Christus te vechten bij Zijn wederkomst. **10*** Dit is dezelfde strijd wanneer Gog (de leider van deze legers in het Dal van de Beslissing) **'grote hagelstenen, vuur en zwavel'** over hem en zijn opstandige leger heen zal krijgen. Het hele landschap nabij de Dode Zee zal weer een vurige oven worden wanneer het oordeel van God zich zal beginnen te voltrekken bij de wederkomst van Christus naar deze aarde.

Toekomstige reactivering van de Dode Zee Vuren

De Dode Zee ten oosten van Jeruzalem is de Poel van het Vuur, zoals genoemd in het boek Openbaring. Als men vandaag naar het gebied afreist, is er geen vuur of rook te zien komend uit het midden. Echter gedurende het grootste deel van de geschiedenis sinds de tijd van Abraham werd het gewoonlijk omschreven als een meer dat periodiek uitbrak met zwavelhoudende vlammen en kolommen van rook konden worden waargenomen, komend vanuit het midden. Maar om één of andere reden is het meer de afgelopen twee eeuwen of zo rustig geweest. Hoewel er in de regio enkele aardbevingen hebben plaatsgevonden die een groot deel van het asfalt uit de bodem hebben losgemaakt, dat naar de oppervlakte is gestegen, is er niets gebeurd dat iemand aanleiding zou kunnen geven om de Dode Zee een 'Poel van Vuur' te noemen, zoals de meeste mensen uit het verleden het zouden hebben omschreven.

Dit zal allemaal veranderen. Het boek Openbaring laat duidelijk zien dat 'de Poel van het Vuur' zal bestaan bij de Wederkomst (Openbaring 19:19-20). Het zal misschien niet lang meer duren voordat we zijn reactivering zien optreden. Een gebeurtenis wordt genoemd door de apostel Johannes *die best wel eens de katalysator kon worden die het vuur weer activeert*. Wanneer het zesde zegel van het boek Openbaring wordt geopend gebeurt er iets heel opmerkelijks.

'En ik zag toen het Lam het zesde zegel geopend had, en zie, er kwam een grote aardbeving, en de zon werd zwart als een haren zak, en de maan werd als bloed, en de sterren van de hemel vielen op de aarde, zoals een vijgenboom zijn onrijpe vijgen afwerpt als hij door een harde wind wordt geschud. En de hemel week terug als een boekrol die wordt opgerold. En alle bergen en alle eilanden werden van hun plaats gerukt.'

- **Openbaring 6:12-14**

Deze enorme aardbeving wordt geassocieerd met het moment waarop de hemelen samengerold worden als een boekrol. Er is *maar één plaats* in de hele Bijbel die spreekt van dit exacte fenomeen. Dat is wanneer de stroombeddingen van Edom zullen veranderen in brandende pek:

'Want het zal zijn de dag van de wraak van JHWH, het jaar van de afrekening om de rechtszaak van Sion. Zijn beken zullen veranderd worden in pek, en zijn stof in zwavel; ja, zijn land zal worden tot brandend pek.'

- **Jesaja 34:8-9**

Dit vindt plaats wanneer:

'Heel het sterrenleger aan de hemel zal vergaan. De hemel zal opgerold worden als een boekrol, en heel zijn leger zal vallen, zoals bladeren vallen van een wijnstok, en zoals vijgen vallen van een vijgenboom. Want Mijn zwaard is dronken geworden in de hemel. Zie, het zal neerdalen op Edom, op het volk dat Ik geslagen heb met de ban, als een oordeel.'

- **Jesaja 34:4-5**

Deze vurige stromen van Edom zullen direct in de Dode Zee vloeien.

Maar er is meer! Deze gebeurtenis waarover Jesaja vertelt is ook het exacte moment waarop **'de zon zal veranderd worden in duisternis, en de maan in bloed, eer dat die grote en vreselijke dag van JHWH komt'** (Joël 2:31). Dit is wanneer de volken van de wereld zich verzamelen in het Dal van Josafat.

'Snel te hulp en kom, alle heidenvolken van rondom, verzamel u... Laten de heidenvolken opgewekt worden en oprukken naar het dal van Josafat, want daar zal Ik zitten om te berechten alle heidenvolken van rondom!

Menigten, menigten in het dal der beslissing, want nabij is de dag van JHWH in het dal der beslissing. De zon en de maan worden zwart en de sterren trekken haar glans in... en de hemelen en de aarde zullen beven.

- **Joël 3:11-12, 14-16**

Bij de zware aardbeving en als de volken zijn verzameld rond het Dode Zee gebied (in het Dal van Josafat) zullen de zon, maan en sterren worden verduisterd. Aangezien de stromen van Edom (die in dezelfde regio zijn) zullen veranderen in brandend pek en vuur en zwavel naar beneden zullen komen op de heidenvolken bij de zware beving tegen Gog en zijn strijdkrachten (Ezechiël 38:19-22) zal er een grote vuurzee uit de hemel zijn rond de Dode Zee.

Christus zei dat er ook duisternis boven Jeruzalem zou zijn (Mattheüs 24:29). Op een andere plaats zei Christus te denken aan het voorbeeld van Lot (Lucas 17:22-37). Lot vluchtte uit de steden van de vlakte van de Jordaan in het Dode Zee gebied. Dat was toen de gehele vallei van de Jordaankloof in rook opging. Judas zei dat dit gebied het voorbeeld was van toekomstig oordeel dat moest komen over de opstandigen (Judas vers 7).

Dit is precies het gebied van het Dal van Josafat, maar die locatie is in het zuidelijke deel van het Dode Zee gebied. Er wordt ons verteld dat in de gehele regio het bloed zal vloeien zo hoog als de teugels van paarden. En dat over een lengte van 1600 stadiën. Dat komt overeen met ongeveer 295 km (Openbaring 14:20). Het dal waarin dit zal gebeuren is **'buiten de stad'**. De desbetreffende stad was het 'Mysterieuze Babylon,' en dat is Jeruzalem aan het einde van de eeuw [aioon].

De vallei van de Jordaankloof vanaf de berg Hermon tot het einde van de waterscheiding ten zuiden van de Dode Zee is bijna precies 1600 stadiën lang. Dit is duidelijk weer de Valleikloof ten oosten van Jeruzalem, de grote kloof of golf waar Sodom en Gomorra eens lagen. Het is ook de plaats waar de Dode Zee is! Omdat de hele Jordaankloof opging in vuur en rook en zwavel in de dagen van Abraham en Lot (Genesis 19:28-29), zal dit gebied opnieuw de vurige smeltkroes zijn die het ooit was. Judas vertelt ons dat de eerste verbranding **slechts een type** was, een voorbeeld van de uiteindelijke holocaust. Judas zei: **'Zo zal** [op dezelfde manier] **het oordeel plaatsvinden wanneer JHWH komt met Zijn tienduizenden heiligen'** (Judas vers 14). **11***

Het is vooral de rook die afkomstig is van de herontsteking van de Dode Zee die ervoor zorgt dat de zon, maan en sterren worden verduisterd. Dit vindt plaats wanneer de Dode Zee weer de **'Poel van het Vuur'** zal worden, die hij periodiek was in de tijd van Christus. Zelfs de zon die werd verduisterd ten tijde van de kruisiging van Christus zou veroorzaakt kunnen zijn door een uitbarsting van de Dode Zee (Mattheüs 27:45) en Petrus moet hebben verwezen naar een recente verduistering van de zon en de maan toen hij de profetie van Joël noemde in Handelingen 2:17-20. Die verduisterende rook waar in de profetie naar verwezen wordt moest wel komen uit het Dal van Josafat in het gebied ten zuiden van de Dode Zee. God zou bij de kruisiging van Christus een voorproef hebben kunnen geven van het komende oordeel van de Poel van het Vuur.

Dit alles betekent dat de Dode Zee regio opnieuw de **'Poel van het Vuur'** zal worden. Het zal plaatsvinden vlak voor de Dag des Heren bij de zware aardbevingen en hemelse opschudding. Het zal echter nog een paar jaar duren voordat dit gebeurt.

Er komt een dag waarop de Dode Zee zal uitbarsten met een holocaust die Mount St. Helens van recente datum [1980] op kinderspel zal doen lijken. Het zal een enorm spektakel zijn. Gelukkig leert de Bijbel dat zij die God toebehoren zullen kunnen ontkomen (net als Lot) aan deze toorn van de wraak van God (1Tessalonicenzen 5:9).

Het herstel van de Poel van het Vuur

Zodra Christus is teruggekeerd naar deze aarde en Zijn koninkrijk heeft gevestigd, zegt Ezechiël dat er een rivier van zoet water zal ontspringen van onder een nieuwe tempel, die zal worden gebouwd in het hoge land van Israël (Ezechiël, hoofdstuk 47). Deze frisse waterstroom zal oostwaarts gaan in de Dode Zee. Hij zou heel goed de oude waterloop van de Wady (de bedding) van Vuur kunnen volgen en de oevers daarvan kunnen veranderen. Hierover bestaat geen twijfel omdat we horen dat er een overvloed aan fruitbomen en geneeskrachtige planten zal bloeien langs de oevers (Ezechiël 47:12). Dit zou betekenen dat er niet langer meer een Gehenna (Vallei van Vuur) zou gaan door die verschrikkelijke wildernis. In feite hebben we het uitdrukkelijke onderwijs van de Bijbel dat Gehenna (ook wel Tophet genoemd) heilig zal worden voor de Heer.

'Heel het dal met de dode lichamen en de as en al de velden tot aan de beek Kidron, tot aan de hoek van de Paardenpoort naar het oosten toe, zal een heiligheid voor JWHW zijn.'

- ***Jeremia 31:40***

Dit zal het einde van Gehenna zijn!

Omdat het boek van Ezechiël ons vertelt dat er een rivier van zoet water zal voortkomen uit de nieuwe tempel (en groter zal worden bij het naderen van de Dode Zee) is het misschien wel zo dat de rivier wordt gevoed door andere stromen terwijl hij afdaalt en dit zal resulteren in herstel van delen van de woestijn van Judea (vooral die gebieden aan de oevers van de rivier). De regio van de afgrond echter, waar Satan zal worden opgesloten, blijft woest net zoals delen rond de Dode Zee (Ezechiël 47:11).

De grote hoeveelheden zoet water die in de Dode Zee stromen zullen haar fris en schoon maken en er zal veel vis in te vinden zijn.

'Vissers zullen erlangs staan van En-gedi tot En-eglaïm; het zal een plaats zijn om de netten uit te spreiden, en de vissen erin zullen van allerlei soort zijn, zoals de vissen van de grote zee [de Middellandse], zeer talrijk.'

- ***Ezechiël 47:10***

Hoe lang het zal duren voordat de Dode Zee 'levend' zal worden wordt niet vermeld. Aangezien er een lange periode van vrede en veiligheid op aarde zal zijn en een tijd waarin vele van de woestijnen zullen bloeien, zou het kunnen dat het enkele jaren of zelfs eeuwen zal duren voor het hele gebied van de Jordaankloof is hersteld. Maar het zal hersteld worden en weer mooi zijn!

Er Komt Nog Meer Vuur

Dit is echter nog steeds niet het einde van de '**Poel van het Vuur**'! Het boek Openbaring zegt dat er nog één uitbarsting van vuur en zwavel vanuit de Poel zal zijn. Het zal opnieuw, aan het einde van het Duizendjarig Rijk, een Poel van Vuur worden. Dit zal gebeuren wanneer God vuur vanuit de hemel omlaag zendt (Openbaring 20:9) om de ongehoorzamen te oordelen *bij de afsluiting van de 1000 jaar!*

Dit vindt plaats als Satan eindelijk wordt losgelaten uit de afgrond (de bodemloze put) en hem wordt toegestaan om een laatste opstand tegen God te veroorzaken. De gevolgen hiervan zullen vreselijk zijn, komende van God. En geen wonder! De mensen op aarde zullen zo lang getuige zijn geweest van de schoonheid en zegeningen van het Koninkrijk van God op aarde met zelfs het herstelde Gehenna en '**de Poel van het Vuur**' en toch laten zij zich verleiden door de duivelse Satan. Vanwege dit alles zal God het oude gebied van straf heractiveren. Deze keer zal Satan worden geworpen in de hernieuwde Poel van Vuur. Dit zal zo blijven gedurende de eeuwen [aionen] van de Grote Witte Troon.

KANTTEKENING: de Bijbel vertelt ons nergens hoe lang die eeuwen [aionen] binnen die oordeelsperiode zullen duren. Sommigen hebben de verwijzing van Jesaja 65:17-25 op deze tijd toegepast. Dit is niet mogelijk. De scene in Jesaja is in het Duizendjarig Rijk en is niet van toepassing op een latere periode. Het zou kunnen betekenen dat in het Duizendjarig Rijk een generatie honderd jaar kan worden. Als dat zo is, zou de duizendjarige duur beantwoorden aan tien generaties van vrede voor het oordeel aan het einde van het Duizendjarig Rijk wanneer Satan wordt losgelaten uit de afgrond. Zo ja, dan zouden er zijn geweest...

1. tien generaties voor de pre-zondvloed wereld tot een vernietiging; en
2. tien generaties tot het oordeel over Sodom en Gomorra in de dagen van Abraham; en
3. tien generaties van het Duizendjarig Rijk die ook een vurig oordeel zullen zien aan het einde.

Het zou heel goed kunnen betekenen dat de 'eeuwen [aionen]' van de Grote Witte Troon ook een vergelijkbare periode van 1000 jaar kunnen duren. Niemand kan dit natuurlijk zeker weten! **12* ELM**

De Poel van het Vuur zal definitief beëindigd worden

Wanneer de tijd van de Grote Witte Troon periode voorbij is, zal God vervolgens nieuwe hemelen en een nieuwe aarde maken (Openbaring 21:1). Alle eerste dingen (met inbegrip van **'de Poel van het Vuur'**) zullen vergaan (Openbaring 21:4-5). **'Zie, Ik maak alle dingen nieuw'** (Openbaring 21:5).

Dit gebeurt wanneer God de Vader zelf uiteindelijk naar de aarde komt om Zijn woonplaats hier te vestigen (Openbaring 21:2-3). Er zal een nieuw Jeruzalem zijn, volkomen in tegenstelling tot alle voorgaande Jeruzalems. Er zal geen behoefte zijn aan enige aardse tempel (Openbaring 21:22), maar er zal een rivier van water voortkomen uit de troon van God (Openbaring 22:1-2). Het fysieke voorbeeld van water, afkomstig van de tempel zoals die bestond in Ezechiëls profetie (de duizendjarige tempel) zal hebben gediend als een voorproefje van deze in de nieuwe aarde.

Er zullen zelfs volken zijn die God zal toestaan om op aarde te zijn in die tijd (Openbaring 21:24-26, 22:2-5). Deze zullen een 'nieuwe schepping' van de mens zijn, omdat alle mensen die geleefd hebben vanaf Adam tot het einde van de Grote Witte Troon nu geestelijke wezens zullen zijn (1Timotheüs 2:4-6). Deze 'nieuwe schepping' van de mens zou wel eens een aanwijzing kunnen zijn dat God meer 'scheppingen' van mensen in gedachten heeft, zowel voor deze aarde en andere regio's van het heelal, omdat de hemelen in staat waren om inwoners te ontvangen (Deuteronomium 30:4).

Omdat het belangrijkste kenmerk dat God beschrijft Zijn rol als 'schepper' is (Genesis 1:1), kan het zijn dat de creatie van nieuwe zonen en dochters zal voortgaan tot in alle eeuwigheid. We zouden zonder twijfel een rol kunnen spelen in het helpen van God bij Zijn voortdurende scheppingswerk. Immers, wij zijn Zijn kinderen en we zullen niet alleen Hem zien zoals Hij is, we zullen zijn als Hij (1Johannes 3:2). Onze huidige mensheid heeft een bestemming, die geweldig is in mogelijkheden en glorieus in omvang.

'Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en wat in geen mensenhart is opgekomen, al wat God heeft bereid voor degenen, die Hem liefhebben.'

• 1Korinthiërs 2:9

De tijd komt dat 'de dood' wordt afgeschaft voor iedereen die ooit geleefd heeft (1Korinthiërs 15:26). En de eindconclusie van alle dingen is dat God alles in allen zal worden! (1Korinthiërs 15:28). Dan zal er geen Gehenna meer zijn, geen afgrond, geen Dode Zee (**'Poel van het Vuur'**). Het enige dat zal overblijven is LEVEN – en het begin van een reeks van nieuwe creaties waarin we kunnen deelnemen – in alle eeuwigheid die voor ons ligt! **13***

Ernest L. Martin, 1981

Bewerkt door: David W. Sielaff, 2010

Vertaald door: Anke Pronk-Waterlander

1) *The Geography of Strabo*, XVI, hoofdstuk 2, § § 43-44, in Vol. VII, Loeb Classical Library editie, 1932, geraadpleegd 10 november 2009. DWS

2) *The Works of Philo Judaeus, the Contemporary of Josephus*, vertaling C.D. Yonge (London: Henry G. Bohn, 1854-1855). DWS

3) Hier is de uitgebreide beschrijving van Josephus van de Dode Zee in zijn *Wars of the Jews* 4.476-485

'De aard van de Dode Zee is ook de moeite waard om te beschrijven. Hij is, zoals ik al heb gezegd, bitter en onvruchtbaar. Het meer heeft zo'n groot drijfvermogen dat het de zwaarste dingen draagt, die erin geworpen worden; noch is het makkelijk voor iemand om iets tot op de bodem te laten zinken, als hij dat zou willen. Daarom gebeurde het toen Vespasianus er heen ging om het zien en beval dat sommigen die niet konden zwemmen met vastgebonden handen erin geworpen moesten worden, dat ze allemaal zwommen alsof een windkracht hen naar boven had gedwongen.

Bovendien is de verandering van kleur van dit meer prachtig, want zijn uiterlijk verandert driemaal per dag; en wanneer de stralen van de zon erop vallen, wordt het licht op verschillende manieren weerkaatst. Maar het werpt op veel plaatsen zwarte kluiten van bitumen op; deze drijven bovenop het water en lijken zowel in vorm als grootte op stierenkoppen; en toen de arbeiders die bij het meer horen de samenhangende klompen in hun schepen trokken tot de boot vol was, was het niet makkelijk om het los te snijden van de rest,...

Dit bitumen is niet alleen nuttig voor het breeuwen van schepen, maar tevens voor de genezing van lichamelijke kwalen: daarom wordt het door een groot aantal medicijnen gemengd. De lengte van dit meer is ongeveer 117 km, het loopt door tot Zoar in Arabië en de breedte is ongeveer 30 km.

Het grenst aan het land van Sodom. Het was vroeger een zeer aangenaam land, zowel vanwege de grote fruitopbrengst als de rijkdom van zijn steden, hoewel het nu allemaal verbrand is. Het is nu gerelateerd aan de goddeloosheid van haar inwoners, het werd verbrand door bliksem; als gevolg waarvan nog steeds de restanten van dit goddelijk vuur en de sporen [of schaduwen] van de vijf steden te zien zijn, evenals de as die in hun vruchten groeit, die vruchten hebben een kleur alsof ze geschikt waren om te eten, maar als je ze plukt met je handen, lossen ze op in rook en as. En dus draagt alles wat met dit land van Sodom verbonden is deze kenmerken van geloofwaardigheid die onze aanblik ons verschaft.' DWS

4) Hier is een andere vertaling van *The Geography of Strabo*, XVI, hoofdstuk 2, § 44, in Vol. VII, Loeb Classical Library editie, 1932, geraadpleegd 10 november 2009.

'Veel andere bewijzen worden geproduceerd om aan te tonen dat het land vurig is, want in de buurt van Moasada [Masada] zijn ruige rotsen te zien die zijn verschroeid, en ook op veel plaatsen kloven en een grauwe bodem en druppels van pek die een vuile geur verspreiden tot op een grote afstand en verwoeste nederzettingen hier en daar en dus geloven de mensen de vaak herhaalde beweringen van de lokale bevolking, dat er ooit dertien bewoonde steden in dat gebied waren, waarvan Sodom de hoofdstad was, maar dat buiten een straal van ongeveer zestig stadiën van die stad men ongedeerd ontkwam; en dat als gevolg van aardbevingen en uitbarstingen van vuur en van warm water dat asphalt en zwavel bevat, het meer uit zijn voegen barstte en rotsen werden omgeven door vuur; en, voor wat betreft de steden, sommige werden verzwolgen en andere werden achtergelaten door hen die in staat waren te ontsnappen.' DWS

5) Henry Maundrell, p. 454, Bohn Editie waarnaar dr. Martin verwees. De volledige titel is *A Journey from Aleppo to Jerusalem: At Easter, AD 1697: to which is added an Account of the Author's Journey to the Banks of the Euphrates at Beer, and to the Country of Mesopotamia* (S.G. Simpkins, 1836), p.143 van de door Google gescande editie, geraadpleegd op 10 november 2009. DWS

6) Dr. Martin legt de interpretatie van deze gelijkenis uit in zijn artikel "*The Real Meaning of Lazarus and the Rich Man*". DWS

7) Mishnah Yoma 6:5 [de woorden tussen haakjes zijn in de originele Rodkinson vertaling]:

"De hogepriester werd verteld: 'De bok heeft de woestijn bereikt.' Hoe wist men dat? Uitkijkposten werden gestationeerd op hoge torens [betekenis twijfelachtig], die vlaggen omhoog staken [om signalen te geven]. R. Jehudah zei: 'Ze konden uitstekend bewijs hebben [door het berekenen van de tijd]. Van Jeruzalem naar Beth Hadudo was vijf km.'" DWS

8) R.H. Charles, *The Apocrypha and Pseudepigrapha of the Old Testament*, Vol. 2, Oxford, 1913, 2004), p. 231. DWS

9) Henoch 67:7:

'En door zijn valleien gaan stromen van vuur, waar deze engelen worden gestraft die hen misleidden die wonen op de aarde.' DWS

10) Voor nog meer details met betrekking tot deze eindtijd gebeurtenissen, zie dr. Martins artikel *'New Prophetic Discoveries Concerning the End Time'*, waar het Dal van Josafat en de Vallei van de Beslissing worden aangegeven in de profetie, compleet met kaarten waarop deze essentiële gebieden staan aangegeven. Het visuele begrip van de tekst door deze kaarten zal de volgende paragrafen zeer verduidelijken. DWS

11) Dit is wanneer deze gebeurtenissen direct uw leven zullen kruisen, bij uw opstanding uit de dood. Zie mijn artikel *'Your Resurrection'* en andere belangrijke vermelde artikelen van dr. Martin over dit onderwerp, en in het bijzonder in zijn boek *The Essentials of New Testament Doctrine* (Portland, OR: ASK Publications, 2001), beide beschikbaar zowel online als voor verkoop in boekvorm. De apostel Paulus geeft meer informatie over dit moment in 2Thessalonicenzen 1:7-10 (Concordant Version):

'...en aan jullie, de verdrukten, verlichting geeft, met ons, in de openbaring van de Heer Jezus van de hemel, met Zijn krachtige boodschappers, in vlammend vuur wraak gevend aan degenen die God niet waargenomen hebben en degenen die het evangelie van onze Heer Jezus niet gehoorzamen. Dezen zullen de boete betalen van aionische uitroeiing, weg van het gezicht van de Heer en van de heerlijkheid van Zijn sterkte, wanneer Hij zal komen om verheerlijkt te worden in Zijn heiligen en bewonderd te worden in allen die geloven, (ziende dat het getuigenis van ons bij jullie werd geloofd), in die dag.' DWS

12) In 1997 schreef dr. Martin in zijn artikel *'The Time Periods for the Resurrections'*:

'Na het Duizendjarig Rijk zal Satan worden vrijgelaten om een laatste oorlog te veroorzaken en dan zal hij geplaatst worden in de Poel van het Vuur. Dan komt de aioon van het Grote Witte Troon gericht (waarvan Petrus zegt dat hij ook 1000 jaar zal duren – 2Petrus 3:8). Deze periode begint met het wegvlugten van de aarde en de hemelen (Openbaring 20:11), wat resulteert in een nieuwe aarde en een nieuwe hemel, beschreven in Openbaring 21:1 (deze twee gebeurtenissen zijn hetzelfde). Deze aioon begint met een wederopstanding van al diegenen uit de eerste 6000 jaar (van Adam tot de Wederkomst), die niet waren opgestaan bij de wederkomst van Christus (Openbaring, hoofdstukken 21 en 22).'

Zie ook mijn Addendum: *The 'Age of the Ages'* bij dr. Martins artikel uit 1984 *'The Doctrine of the Ages in the Bible'* die de 'eeuw [aioon]' van 1000 jaar bespreekt na het Duizendjarig Rijk. Beide zullen worden geregeerd door Christus. Pas na deze laatste 'aioon' of eeuw zal Christus alle heerschappij overgeven aan de Vader (1Korinthiërs 15:28). Dit is een probleem voor gelovigen in de drie-eenheid en de theologen noemen dit 'Subordinatie.' Dergelijke ondergeschiktheid van Christus aan God de Vader is altijd aan de orde geweest sinds de schepping van Christus.

Het zal altijd een feit blijven in de toekomst, zelfs na het einde der eeuwen [aionen], voorbij het plan van God voor de mensheid. Voor snelle achtergrondinformatie over dit onderwerp, zie het Wikipedia artikel '*Subordinationism*.' Voor verdere studie wordt verwezen naar de bronnen die daar zijn vermeld. DWS

13) Voor meer informatie over de kwestie Gehenna, Hades, Tartarus en de toekomstige straf, zie dr. Martins artikel '*The Biblical Teaching of Hell*.' Sommigen hebben problemen gehad met Openbaring 21:8:

'Maar wat betreft de lafhartigen, ongelovigen, verfoeilijken, moordenaars, ontuchtplegers, tovenaars, afgodendienaars en alle leugenaars: hun deel is in de poel die van vuur en zwavel brandt. Dit is de tweede dood.'

Dit vers lijkt te verwijzen naar gebeurtenissen die zich voordoen na Openbaring 21:5, waar alle dingen nieuw worden gemaakt, met inbegrip van 'de Poel van het Vuur.' In 21:5 zegt het Lam tegen de apostel Johannes dat hij de woorden van Openbaring 21:6-8 op moet schrijven, die verwijzen naar een tijd voordat alle dingen zijn nieuw gemaakt. De dood heeft een einde (Jesaja 25:8). Met betrekking tot het einde van de dood door heel Gods schepping, zie '*The Death of Death*.' ELM/DWS

*****

Vertaling: Anke Pronk-Waterlander

www.pronk-stukjes.nl